

Leusden, 9 mei 2018.

Geachte leden van de vaste commissie voor Justitie en Veiligheid, beste Kamerleden,

De VBV is 10 jaar geleden opgericht als emancipatiebeweging van Brandweer Vrijwilligers die zich onvoldoende herkenden in de branchevereniging. Ook waren zij ongerust over de ophanden zijnde schaalvergroting, de regionalisering van de brandweer en het behoud van het vrijwilligerschap als onmisbare vorm van burgerbetrokkenheid.

In het streven van de rijksoverheid naar een uniform kwaliteitsniveau voor de rampenbestrijding, crisisbeheersing en brandweezorg schreven wij toen in [onze Nota van Advies](#) aan de minister over onze zorgen met betrekking tot deze ontwikkelingen die de Brandweer Vrijwilligers zouden raken.

Nu tien jaar later blijkt dat deze ontwikkelingen niet aan de Brandweer Vrijwilligers voorbij zijn gegaan. Dit komt duidelijk naar voren in de uitkomsten van het [belevingsonderzoek repressief brandweerpersoneel](#) waar bijna 40% van de brandweermensen in ons land aan deelnam.

Vrijwilligheid onder druk

Door de schaalvergroting en de bezuinigingen in de afgelopen periode staat de vrijwilligheid onder druk. [Van 22.000 naar 19.000 sinds 2010](#) en het lijkt alsof de brandweerorganisaties in ons land zich daar niet al te veel zorgen over maken.

De VBV doet dat wel want Vrijwilligers zijn betrokken, betrouwbaar en loyaal maar zij voelen, zo blijkt uit het onderzoek, een grote afstand met het management en zij vragen zich af of de gelden bij de brandweer wel goed worden besteed.

Het werk van de brandweer

Het geeft te denken dat een grote groep vindt dat het repressieve brandweerwerk niet meer centraal staat in de organisatie. Een gedachte die kan worden onderbouwd met feiten:

- Zo zijn er inmiddels in een 14 tal veiligheidsregio's zo'n 150 [basisbrandweereenheden](#), uit de repressieve sterkte weggeorganiseerd (overige bluseenheden, hulpverlenings- en redvoertuigen niet meegerekend). Deze inkrimping heeft uiteraard ook gevolgen voor de omvang van de kazernebezettingen en uiteindelijk ook de paraatheid.
- De [jaaroverzichten](#) van het Instituut Fysieke Veiligheid (IFV) laten zien dat het aantal fatale woningbranden sinds 2009 vrijwel jaarlijks stijgt.
- Het Verbond van Verzekeraars presenteert al enkele jaren op rij een vrij stabiel aantal brandschadeclaims per 1000 huishoudens. De lichte daling in 2016 werd vermoedelijk veroorzaakt door het beperkte aantal dagen met noodweer, [aldus het Verbond](#).
- Het Nederlands Instituut Van Register Experts ziet een forse toename van de totale schadelast en het aantal zeer grote branden. In 2016 [het hoogste aantal](#) sinds de registratie van deze branden in 1998.

De Brandweer Vrijwilligers kennen die feiten maar zien ze niet of nauwelijks terug in de berichtgeving over de inrichting van, of de verantwoording over de kwaliteit van de brandweezorg. Juist daarom hecht de VBV sterk aan de [verzameling en presentatie van betrouwbare data door een onafhankelijke partij](#). Niet zelden is de boodschap dat de kwaliteit van de brandweezorg verbetert na [stevige ingrepen op de operationele slagkracht](#) en het gelijktijdig [verruimen van de opkomsttijden](#). Brandweer Vrijwilligers geloven doorgaans niet in sprookjes, ook niet in de overspannen verwachtingen die zijn gewekt met 'brandveilig leven'.

Brandweezorg

Brandweer betekent voor Vrijwilligers: scholing, oefenen, maar vooral uitrukken. Snelle en adequate

hulp aan de burger staat daarbij voor hen centraal. Het brandweerpersoneel is het voortdurende gemorrel aan de daarvoor geldende voorwaarden en uitgangspunten beu. Het bedoelde gemorrel uit zich onder andere in de opvattingen over opkomsttijden en het [landelijk kader 'Uitruk op Maat'](#).

Voertuigbezetting

Voorafgaand aan de eenzijdige vaststelling van het kader 'Uitruk op Maat' door het Veiligheidsberaad, is niet geluisterd naar de werkvloer. Ook vindt nagenoeg niemand op de werkvloer dat met 'Uitruk op Maat' de kwaliteit van de brandweezorg verbetert. Bovendien geeft de werkvloer ook een stevig signaal af over de inzet van afwijkende bezettingen bij maatgevende incidenten; ongeveer 90% van het repressieve brandweerpersoneel, inclusief ervaringsdeskundigen, vindt dat geen goed idee. Niet zonder reden. Daarom hebben wij de Inspectie JenV verzocht om een [reactie op een aantal incidenten](#) met afwijkende bezettingen.

Opkomsttijden

Terwijl het onderwerp 'gebiedsgerichte opkomsttijden' in het project RemBrand nog niet is afgerond, gebruiken veiligheidsregio's al wel de uitkomsten – lees eigen normen – in dekkingsplannen. De VBV is ook betrokken in het project RemBrand en is daar tot de conclusie gekomen dat voor een goede onderbouwing van nieuwe uitgangspunten, wetenschappelijk onderzoek, zoals dat ook aan de 'Handleiding brandweezorg' ten grondslag lag, onontbeerlijk is.

Deze constatering over de brandweezorg en de gevoelde afstand tot het management vragen volgens de VBV om directe maatregelen. Anders zullen naar verwachting steeds meer vrijwilligers afhaken.

Toekomst

Ook voor de toekomst lijkt de positie van Vrijwilligers bij de brandweer verder onder druk te komen. Als gevolg van de [Wet Normalisering Rechtspositie Ambtenaren \(WNRA\)](#) lijkt voor deze groep geen uitzondering te worden gemaakt. Daardoor zal op termijn de Vrijwilliger een arbeidsovereenkomst moeten aangaan met de veiligheidsregio (werkgever). Volgens de VBV staat een arbeidsovereenkomst op gespannen voet met vrijwilligheid. Voor veel Vrijwilligers is het ook onmogelijk of verboden om twee arbeidsovereenkomsten aan te gaan. Daarnaast zijn veel Vrijwilligers zelfstandig ondernemer; een arbeidsovereenkomst aangaan is iets dat velen uit deze groep niet willen. Daarom pleiten wij voor de Vrijwilligers voor een uitzonderingspositie. Maak van Brandweer Vrijwilligers geen werknemers. Geef ze dezelfde positie als Politievrijwilligers en de Nationale Reserve van het leger.

De VBV behartigt de belangen van 19.000 Vrijwilligers bij de brandweer in ons land. Juist nu er afstand is tussen management en (vrijwillige) werkvloer lijkt er een rol voor de VBV weggelegd als bruggenbouwer. Om dit te doen hebben wij financiële middelen nodig die de VBV zelf niet bezit. Sterker nog, wij doen ons werk in de VBV pro deo binnen een uiterst sobere bedrijfsvoering die wordt betaald uit de bijdragen van onze leden.

Het Kabinet heeft in het regeerakkoord gelukkig ruimte gevonden voor het ondersteunen van de inzet van Vrijwilligers bij politie en brandweer. Wij vragen Uw Kamer steun voor [ons verzoek aan het Kabinet](#) om een project te doen waarbij wij willen werken aan het verkleinen van de afstand tussen management en werkvloer.

Met vriendelijke groet,

Marcel Dokter
Voorzitter